

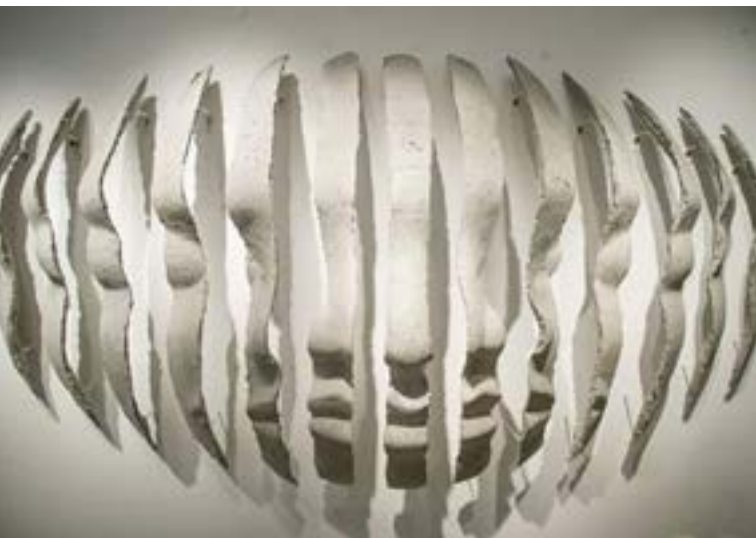
www.ki.si

AGREGATNO

Ulica Dolenjske, 1001,
Ljubljana, priročje
Kemijski inštitut, Ljubljana, 2016

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

Agregatno

Primož Pugelj

Primož Pugelj je študiral kiparstvo na ALU in se izpopolnjeval po magisteriju še v Združenih državah Amerike. Njegova dela se vsaj v enem segmentu spogledujejo s popartom in sodobnimi formalnimi rešitvami, hkrati pa je kot kipar in mojster uporabe najrazličnejših materialov, globoko zasidran v klasični kiparski formi. Ravno ta medprostor med sodobnimi umetniškimi prijemi in klasičnimi kiparskimi potezami se v nekem smislu sklada s samo ikonografijo maske in sicer tam, kjer se pop-artistična in postmodernistična agitprop funkcija sodobnih umetniških medijev poveže z globinskimi premisleki o samih temeljih umetnosti. Namreč umetnosti kot tisti dejavnosti, v kateri nastajajo forme, skozi katere mislimo vizualnost v vsem njenem neskončnem obstajanju. . .

Primož Pugelj se predstavlja v galeriji Kemijskega inštituta s svojimi značilnimi deli. Gre za izbor nekaterih njegovih tipičnih kipov- mask, ki imajo poseben izraz in so praktično vedno modelirane kot mlad, spolno nedoločljiv, čustveno neizrazen obraz, ki zre v nekakšno praznino- bodisi z odprtimi ali zaprtimi očmi. Ta meditativen, vase zaprt, pasiven in hkrati (zaradi svoje čustvene nevtralnosti ter nedoločljive starosti), povsem nenavaden, nezainteresiran obraz se v njegovem delu pojavlja v veliko večjem obsegu kot ostala ikonografija.

Njegove maske niso personifikacija neke osebe ali lika, pri katerem bi nekaj »predstavljala« in bi v tem pogledu imela funkcijo določene prisposode, kot je to v navadi, ko si masko nadenemo na obraz. Ne, ta maska je kip sam na sebi in v sebi in ta praznina »za« njim je tista, ki postane ključni del te maske. Z njo ne bomo »pregnali zime«, ne bomo je mogli dati na svoj obraz pri »plesu v maskah«, ne bomo mogli preko gledališke igre ali kakšne druge oblike rituala pobegniti pred tem, kar nam določa naš transcendentni prostor in smer razmisleka o našem golem obstajanju. Transcendence biti preprosto ne moremo kar uporabiti, saj kljub temu, da z jezikom skušamo doseči njene meje, nikoli dejansko ne opišemo čisto vsega. Le približamo se, morda dotaknemo. . .

Tisto, kar se dogaja pri Primoževih maskah, je zame iskanje samega tega dejanja simbolizacije nečesa, kar še ni bilo prej simbolizirano, ubesedeno, uprizorjeno ali upodobljeno. Umetnost vedno skuša posegati v transcenco golega bivanja in vsi mi, ljudje, bi vedno radi imeli v svojem zavezništvu v kakršni koli obliki ljubečega, skrbečega »božanstva«, »angela varuha« ali pa neke oblike »energie« . . .

Zato si od pradavnine delamo kipe bogov, toteme in angele . . .
Toda ta naša želja je premalo. Bivajoče ni nujno prijazno niti ni

naš zaveznik, kaj šele varuh samo po sebi, ki bi nas rešil pred vsem bistveno tragičnim.

In pred Primoževimi maskami smo kot v nekem soočenju s tem stanjem: iztrganost iz konteksta uporabnosti, nevtralizirana izraznost in čustvenost, ki je nekakšna »anestetična estetika« tega kiparskega dela, je tista najbolj globoka vez, ki nam govori iz področja gole prisotnosti samega obstajanja, v katerega sicer tako težko prodremo.

Jiri Kočica

Kratek življenjepis:

Primož Pugelj se je rodil v Kopru leta 1973. 1993 je končal Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer industrijsko oblikovanje in 1998 diplomiral kiparstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Takoj po akademiji se je izobraževal še na podiplomskem študiju na IUP Indiana university of Pennsylvania v Združenih državah Amerike. Leta 2002 je magistriral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani prav tako na smeri kiparstvo.

Svoja dela je razstavljal na več deset samostojnih razstavah v priznanih galerijah po Sloveniji in v tujini. Prav tako je razstavljal na mnogih mednarodnih in domačih skupniskih razstavah ter bil večkrat nagrajen. Živi in dela v Vnanjih Goricah, Ljubljani in Mariboru.

Od 14. 11. do 15. 12. 2019 v galeriji Kemijskega inštituta v Ljubljani

Kurator, tekst in oblikovanje: Jiri Kočica

Brezplačna spletna izdaja, 2022

URL: <https://www.ki.si/o-institutu/galerija/primoz-pugelj-agregatno-november-2019/>

CIP: Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 92467203 ISBN 978-961-6104-59-3 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200